

DET KONGELIGE
BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Se vedlagte adresseliste

Deres ref

Vår ref
200803978-/MKS

Dato
29.06.2009

Endringer i barnevernloven

Ved endringslov 19. juni 2009 nr. 45 er det gjort endringer i barnevernloven. I det følgende gis en kort orientering om endringene.

Utvidet krav om begrunnelse i saker om ettervern

I § 1-3 annet ledd nytt tredje punktum er det tatt inn en tilføyelse om at opphør av tiltak ved fylte 18 år, eller avslag på søknad om tiltak etter fylte 18 år, skal begrunnes ut fra hensynet til barnets beste, jf. § 4-1.

Departementet vil revidere ettervernrunskrivet, og herunder ta inn en anbefaling om at ungdom som takker nei til ettervern skal kontaktes når de fyller 19 år for å høre om de likevel ønsker å motta tiltak.

Endringen trer i kraft 1. juli 2009.

Overføring av det overordnede faglige ansvaret for tilsynet med barnevernet til Statens helsetilsyn

Det overordnede faglige tilsynet på barnevernområdet overføres til Statens helsetilsyn, jf. ny § 2-3 b. Fylkesmannen har ansvaret for å føre tilsynet, jf. § 2-3 fjerde ledd. Statens helsetilsyn er overordnet myndighet for fylkesmannen hva gjelder tilsynet på barnevernområdet.

I § 2-3 syvende ledd presiseres det at både Statens helsetilsyn og fylkesmennene kan kreve at kommunale organer som hører under barnevernloven gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at Statens helsetilsyn og fylkesmennene skal kunne

utøve sine tilsynsoppgaver i henhold til loven. Slike opplysninger og meldinger skal gis uten hinder av taushetsplikt.

Endringen trer i kraft 1. januar 2010.

Lovfesting av individuell plan i barnevernet

I ny § 3-2 a er det lovfestet en plikt for barneverntjenesten til å utarbeide individuell plan for barn med behov for langvarige og koordinerte tjenester når det er nødvendig for å skape et helhetlig tilbud for barnet. Plikten er begrenset til tilfeller der barn med behov for langvarige barneverntiltak også trenger langvarige tiltak fra andre tjenester.

Det er barneverntjenesten i den kommunen som har reist sak om omsorgsovertakelse som har ansvar for den individuelle planen og oppfølgingen av denne. Dette ansvaret kan ved avtale overføres til en annen kommune som barnet har tilknytning til, jf. § 8-4.

Departementet vil utarbeide forskrift med bestemmelser om når individuell plan skal utarbeides med hjemmel i barnevernloven og om planens nærmere innhold og utforming.

Endringen trer i kraft 1. januar 2010.

Plikt for barneverntjenesten til å evaluere tiltaksplaner om hjelpetiltak

Det er presisert i barnevernloven § 4-5 at barneverntjenesten, når hjelpetiltak er vedtatt, skal følge nøye med på hvordan det går med barnet og foreldrene. Barneverntjenesten skal som ledd i oppfølgingen av tiltaket og vurderingen av om det er nødvendig med nye tiltak, også vurdere om det er grunnlag for omsorgsovertakelse. Tiltaksplanen skal evalueres regelmessig. Kravet til evaluering gjelder alle typer hjelpetiltak, herunder tiltak til barn over 18 år (ettervern).

Endringen trer i kraft 1. juli 2009.

Departementet vil i veilederen om tiltaksplaner og omsorgsplaner i barneverntjenesten presisere krav til hyppighet av evalueringen og hvordan barns deltakelse i evalueringen skal ivaretas.

Presisering av kriteriene for tilbakeføring etter omsorgsovertakelse

I § 4-21 første ledd første punktum er det tatt inn et beviskrav, slik at fylkesnemnda skal oppheve et vedtak om omsorgsovertakelse når det er *overveiende sannsynlig* at foreldrene kan gi barnet forsvarlig omsorg. I særmerknaden til bestemmelsen i Ot.prp. nr. 69 (2008 – 2009) er det uttalt at departementet legger til grunn at ”overveiende sannsynlig” innebærer at det kraves høy grad av sannsynlighet.

Endringen trer i kraft 1. juli 2009. Ved Kgl.res den 26. juni 2009 ble det vedtatt en forskrift om overgangsbestemmelser til endringen av § 4-21. I følge denne forskriften

skal endringen i § 4-21 første ledd første punktum gjøres gjeldende for saker som bringes inn for fylkesnemnda etter lovens ikrafttredelse. Ved rettslig overprøving av fylkesnemndas vedtak skal de regler som gjaldt da fylkesnemnda behandlet saken anvendes. Forskriften følger vedlagt.

Utvidelse av barnevernets adgang til å gi opplysninger til yrkesutøvere etter lov om helsepersonell mv

Barnevernloven § 6-7 tredje ledd regulerer barnevernets adgang til å gi opplysninger til andre forvaltningsorganer. Bestemmelsen er utvidet til også å omfatte formidling av opplysninger til privatpraktiserende helsepersonell. Bestemmelsen omfatter helsepersonell med autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 eller lisens etter § 49, jf. helsepersonelloven § 3 første ledd nr. 1.

Endringen trer i kraft 1. juli 2009.

Plikt for barneverntjenesten til å gi tilbakemelding til melder

I ny § 6-7 a får barneverntjenesten en plikt til å gi nærmere bestemte opplysninger til den som har gitt melding til barneverntjenesten. Alle meldere skal innen tre uker etter at meldingen ble mottatt gis en generell tilbakemelding som bekrefter at meldingen er mottatt. Tilbakemeldingen kan unnlates i tilfeller der meldingen er åpenbar grunnløs eller andre særlige hensyn taler mot å gi tilbakemelding.

Dersom meldingen kommer fra en melder som omfattes av § 6-4 annet og tredje ledd, skal tilbakemeldingen også opplyse om hvorvidt det er åpnet undersøkelsessak etter § 4-3.

Dersom det er åpnet undersøkelsessak skal barneverntjenesten gi melder som omfattes av § 6-4 annet og tredje ledd ny tilbakemelding om at undersøkelsen er gjennomført. Den nye tilbakemeldingen skal sendes innen tre uker etter at undersøkelsen er gjennomført og inneholde opplysninger om hvorvidt saken er henlagt eller om saken følges opp videre fra barnevernets side. I denne tilbakemeldingen skal det ikke gis opplysninger om hvilke tiltak som er eller kan bli iverksatt med hjemmel i barnevernloven. Tilbakemelding om tiltakene kan likevel gis når barneverntjenesten skal iverksette eller har iverksatt tiltak som det er nødvendig at offentlig melder får kjennskap til av hensyn til sin videre oppfølging av barnet. Det er barneverntjenesten som må vurdere om det er nødvendig å gi slike opplysninger i det enkelte tilfellet.

Endringen trer i kraft 1. juli 2009.

Regulering av sentre for foreldre og barn

Det er gitt nærmere regler om sentrene for foreldre og barn. Det innføres bl.a. en godkjenningssordning for sentrene og det er vedtatt en egen lovbestemmelse om

rettigheter under opphold i senter for foreldre og barn, jf. ny § 5-9 a. Det er presisert at fylkesmannen skal føre tilsyn med sentrene.

Reguleringen av sentrene omfatter endringer i §§ 2-3 fjerde ledd bokstav c, 2-3 syvende ledd, 4-4 annet ledd første punktum, 4-4 femte ledd første punktum, 5-7, 5-8, ny 5-9 a, 5-10, 6-1 fjerde ledd, 6-2, 6-7 første ledd første punktum, 6-7 annet ledd annet punktum, 6-7 tredje ledd første punktum, 6-10 annet ledd, 9-4 første ledd og 9-5 første ledd.

Departementet vil utarbeide forskrifter bl.a. om vilkår for godkjenning, barns og foreldres rettigheter og plikter i sentrene og om tilsyn.

Endringen trer i kraft 1. januar 2010.

Økt bruk av adopsjon som barneverntiltak

Departementet mener det er nødvendig å justere praksis i kommunene når det gjelder å fremme saker om samtykke til adopsjon av barn etter barnevernloven § 4-20 for fylkesnemnda. Departementet mener det er viktig at flere slike saker blir fremmet for og prøvet av fylkesnemnda. Det er ikke foretatt noen lovendring, men departementet vil utarbeide retningslinjer eller en veileder for kommunene til bruk ved vurderingen av barnets beste i disse sakene.

Nærmere kunnskap om de ovennevnte endringer fås ved å lese Ot.prp. nr. 69 (2008 – 2009) og Innst. O. nr. 121 (2008 – 2009). Lovteksten er tilgjengelig på www.lovdata.no. De øvrige dokumentene er tilgjengelige på Barne- og likestillingsdepartementets og Stortingets hjemmesider.

Vedlagt følger Stortingets endelige lovvedtak til orientering.

Med hilsen

Lise Gundersby (e.f.)

Mette K. Solum

Vedlegg 3